

SAMOBORSKI LIST

Glasilo za lokalne interese.

God. X.

U Samoboru, 23. svibnja 1915.

Br. 21.

Iznos svake nedjelje. PREDPLATA na pol godine za domaće K 3-40, za vanjske K 4 za inozemstvo K 5 — Pojedini broj 16 kila

Uprava i uređništvo nalazi se
TRG LEOPOLDA SALVATORA br. 3
(Mikara & Šek.)

ODLAGE prima uprava prema cjeniku. Za oglaš, koji se više puta vrćitaju, daje se umanjen popust. Rukopisi se ne vraćaju.

SLIKE SAMOBORSKIH JUNAKA.

Artur vitez Wagner.

Potpukovnik vit. Wagner živio je u mirovini, kad je buknuo rat. On se odmah prijavio dobrovoljno i bude pridružen domaćoj 53 pješićkoj pukovnici, kod koje je već i prije službovao dugi niz godina kao aktivni časnik. Povjerenost mu je zapovjedništvo jednog bataljuna, na čelu kojeg je pošao na južno ratište.

Kad je pukovnik Schirmer bio ranjen, vitez Wagner preuzeo je interimsko zapovjedništvo čitave pukovnije. Istaknuo se svojim herojskim držanjem u bitkama oko Loznice.

Tekeras i Županja, pak ga je Njegovo Veličanstvo odlikovalo krakom za zasluge III. razreda s ratnom dekoracijom. Ovo odličje svečano mu je predao pukovnik Schirmer.

Potpukovnik Artur vit. Wagner sin je pok. ministra za zem. obranu i podmaršala Ivana vit. Wagnera. Već njegovi djecovi bijahu časnici, a rodomi iz vojne Krajine

Iz trgovišnog zastupstva.

(Svršetak sjeznice održane 6 svibnja 1915.)

Opć. cesta i putevi.

Zast. dr. Horvat interpelira načelnika radi opć. cesta i puteva, koji da veoma mnogo trpe izvozom drva, koje po njima voze zagrebačke tvrtke braća Kronfeld te Rogić i Pilepić iz Zagreba. Budući da već i osako postoji zaključak glede toga da ova gospoda nešto prilože za popravak ovih cesta, a i oni su sami privoljeli da će u tu svrhu doprinositi pita, da li se to provadja.

Načelnik izjavlja, da dosele nijesu rečene tvrtke drva doprinosile, ali će se on za to pobrijeti, da se to zbudu.

Paša na sajmištu.

Načelnik predlaže da općina proda dražbom pašu na opć. sajmištu. Potužuje se da pastiri, koji tamo pasu oštaju ogradu, a ako će se pašu prodati dražbom to će onaj, koji to izdražbuje, paziti na stepove.

mišcom bez imena (danas valjda Dvorčak), zatim posjed Kipih (danas valjda Prijatel), dalje zapadno posjed „sudanice“ a lijevo prizemnicom (danas Mije Norčić, ali kuća je okrenuta dužinom u dvorište), onda još jedna zgrada do puta u Sebedol i Završnjaka. Od toga do domaćinske kuće bile su još tri, četiri kućice. Prostor između Gradne i Sražajskih bregova od kuće do Ptasničeva stina pripadao je gradu. Na tom sajmištu bijahu razasute uz sjevernu stranu ulice tri kućice, koje nastavahu gradski kileri:

Završimo u Taborcu. Prilaziti velikim mostom ili brvi preko Gradne sav je Njavi t. j. istočni dio sajmišta pripadao Župniku, tek je mali kograd kod mosta bio Tuškovičev. Prostor između kapelice sv. Mihajla bio je istočno tri moga dana, te se protezao sve do najvećeg župnog dvora (danas Ptasničev), a ond je tek bila ograda s velikim vratima od kojih vratima do obronka izvornoga klanca. Kapelica i „cimlinac“ oko nje bijahu najstariji stari baš kao i župni dvor sv. Anđelije t. j. s juga ravnom stranom, a s zapadne strane u polukrug. Bilo se i dvije vrata: s istoka i zapada kao i kod župni okve. Uz župni dvor protezao je ovom dužinom toga sajmišta mali posjed

Zast. Norčić i Tkalić izjavljuju se proti tome, jer da tamo od veće česti siromašni naši općinari pasu blago pa zašto da im se to oduzimiše?

Zast. Zjajić, Cesar i Budi istoga su mnijenja, a pogotovu jer bi svota, koju bi općina za ovu pašu dobila, bila vrlo neznačajna i ne bi općini baš ništa pomogla; a ovako si sirotinja ipak pomogne ovom pašom.

Načelnik veli da imade u Samoboru ljudi, koji imaju i po tri krave, a nemaju uopće ni polja, pa samo od opć. pašnjaka blago hrane. Ovaki se ne bi smjeli nipošto pustiti na pašu, koji ne posjeduju svoja vlastita polja bili oni pripadnici Samobora ili ne.

Zast. dr. Horvat protivi se načelnikovu mnijenju i prijedlogu, te veli da bi ovako „tjerajući zeca mogli istjerati lisicu.“ (Zast. Medved: Vuka! vuka!) Mijeko bi moglo porasti do veoma visoke cijene, ako se bi uopće moglo dobiti, a to bi bilo opet na štetu ostalih općinara.

Kupovanje blaga i sajmovi.

Zast. Budi predlaže, da bi se općina saustala zato da bi bilo ovdješnjim mesarima dopušteno ići po selima kupovati blago, kako je to bilo prije. Sada im je to dopuštenje oduzeto, pa bi se moglo dogoditi, da se ni imali što sjeći te bi Samobor kao i ovdješnja bolnica Crvenoga Križa mogla ostati koji dan bez mesa.

kojim se dolazilo do gradskih staja i na one brv k domaćinskomu tornju.

Na južnoj polovini župnoga sajmišta t. j. uz brdo nalazio se dvor s gospodarskim zgradama i sa njima voćnjak, dok je sjeverni dio uz Gradnu bio uređen za povrtnjak, a na istoku za voćnjak. Od mosta nasredom uz Gradnu bijaše posjed Matevičev i na njemu uz cestu kuća. (Tkalić).

Malo dalje od one stajale je uz cestu druga kuća ali na građanskom posjedu, a tako i još druge dvije iza ove unutra prema zapadu. Od ugla pač prema Dragi bijaše uz cestu pet domova i jedna kuća nešto dalje unutra. Ovaj komad sajmišta, što se utisnuo u kut Gradne pripadao je gradu, te je taj ovaj bio svoga kovača. Imedju Melentjeva i toga gradskoga sajmišta nalazio se komad „domaćinskoga“ posjeda sa dvije kuće. Taj dio Taborca presjecao je uski put koji još i danas postoji.

Ovaj dio Taborca, što se pritalo uz brdo ispod „kajve“, pripadao je polovinom sa kapete baruna Mateniča, na njemu bijaše veća kuća i gospodarska zgrada, a zapadna polovina pripadala Doharima. Mliha na uglu (Laušnikova) nije bilo, ali dalje južno uz posjed tita je kuća ili možda mliha. Preko

Samobor prije 150 godina.

Topografski prikaz. Pile Milan Lang.

(Svršetak.)

Bijelo je dolini podijeljena u tri reisa, a svaki reiš u četiri tabie, po rebovima okružene crjepcima i mlatnicom. Istočno od povrtnjaka bijaše voćnjak, koji je dočezao sve do potoka Dubravčičeva posjeda. I između tog potoka između vrta i staja bijaše zasadjena drvećem. Od vrta vrta dalje pri podnožju brda nalazila se nekakva zgrada (valjda Cesta.) Na svemu ovom dijelu Gradne — od Gradne do Ptasniča — nije bilo a to dala ni jednog stina.

Sjeverna strana Sražajskih bregova najstariji čino u Ptasniču. Na podnožju pri uglu pripadao se sa dva kupača, ali na njemu malo kupača. Dugo unutra na polju bio je najstariji kupač „kupač“ a dalje od njega na zapadnoj strani „kupač“ (kupač). Od ovoga dalje a sjeveru Mateničeva nalazio se jedno „kupač“, a ovoga sjeverno opet Matenič. Najstariji Mateničev nalazio se građanski posjed s osakom „sudanice“, onda se dalje nalazio vrtovi, do njih „paša“, do ove posjed s većim prizem-

Stvara se zaključak da općina radi toga podastre predstavku na zem. vladu.

Zast. Medved predlaže da se u Samoboru uvede prisilno doveden'e blaga na sajmove u subotu tako da bi se time tjedni sajmovi podigli. Svakoga bi tjedna morala pojedina ulica svoje blago dotjerati na sajmište.

Isto zagovara i predlaže trg. načelnik, koji drži, da bi se time sajmovi teruvjetno podigli. Za to je, da se Medvedov prijedlog usvoji, jer smjera na dobro općine.

Zast. Cesar protivi se prijedlogu. Kako bi došli domaći gospodari do toga da moraju poslati slugu dangubiti po subotama na sajam, a ne će zapravo blago prodati? Povrh toga da im se još blago okriži eventualnom kakvom pošasti. A za to bi još morali plaćati i putnice i tako imati trošak i dangubu.

Zast. Norčić također je protiv ovoga prijedloga pogotovu sada, gdje bi to moglo općinstvo krivo shvatiti misleći, da će im se blago rekvirirati.

Daljnji predlozi i interpelacije.

Kristijan Gjuro moli opć. da mu se smiluje pa da mu se dade veća potpora, jer da inače mora od gladi da umire. Povisuje se potpora od 10 na 12 kruna mjesečno; osim toga mu se daje jedno odijelo, a u zimi još pol hvata drvi.

Načelnik čita riješenje uprav. odbora županije zagrebačke glede utoka opć. pisara Škareka koji traži da mu se imace naknadno isplatiti plaća za mjesec koje je bio otpušten od poglavarstva.

Ovaj utok Škareka odbijen je po uprav. odboru županije zagrebačke kao neosnovan, jer Škarek nije definitivno namješteni opć. pisar. — Prima se na znanje.

Zast. Novak pita, kako je sa onom stvari, što ju je čitao u nekom zagrebačkom listu radi gazolina, što ga navodno imace prijašnji načelnik općini povratiti.

brvi dolazilo se u Dragu, gdje se od Gorice počev pružao gradski posjed. Prva kuća u Dragi bila je Marijankina (niže od današnje Novakove); to je bila prababa današnjih Novaka, koji po njoj potječu iz samobor. grada. Marijanka je bila rodom Češkinja i službenica u gradu. Jedan od gospodara gradskih dao je njoj i djeci njezinoj komad zemljišta s kućom na ovom dijelu gradskoga posjeda. Gradu nasuprot ali malo južnije nastavahu Bedenki. Rudarsku Gradnu zove autor nacrtu Malom Gradnom, pa je zaonda možda postajao u narod i taj naziv. Uvelike moramo biti zahvalni Praunspurgeru, što nam je u svom nacrtu prikazao i vanjsko lice samoborskoga grada. No pri tome nam udara u oči, što je najvišu dvorišnu kulu nacrtao ured dvorišta, a ne uz vanjski zid. Učinio je tu pogrešku namjerce, da nam prikaže stražnji istočni ugao grada. Svimjivo je još, da puteljak, kojim se išlo od gradskih staja k gradu nije prilazio gradu sjeverno od ulaza, već se uzdizao sve do „savoja“ s kojim se sastao kod srednje južne kule.

Pogledajmo sada u Gornji kraj!

Na sastajalištu obiju rukava Gradne nalazio se gradski mlin (Planinc), a više gore Salčev mlin (danas Praunspurgerov). Na ovom su se mjestu oba rukava raziljala u četiri male rukavića, koji su optjecali četiri otočića. Srednji je otočić bio najveći i na njemu se nalazio vrt. I na južnom otoku prema Dragi nalazio se vrt, a pripadao je Salču iznad Salčeva mlina Gradne se opet raziljala u rukava, opasujući njima dva otoka; veći na brdo, manji uz cestu i tu bijaše mlin (Rezar). Dalje gore vodila je preko potoka brv u Gračac i

Načelnik odgovara, da je ova stvar kod suda, pa kada će tamo biti riješena moći će na ovo pitanje odgovoriti.

Načelnik javlja, da je sada općini nemoguće izvoziti svoje drvo iz šume pod starim gradom, gdje se nalaze 4 jake, koje će d. ti posjeći, jer g. Prister ne dopušta izvažanje kroz svoj put a drugoga puta općina nema. P. ta. kako stoji stvar glede toga puta i mosta.

Zast. dr. Horvat veli da općina nema pravo prolaza kroz put g. Pristera, već si mora načiniti put i most na svom zemljištu kod Bedeničića.

Zast. Medved i Kokman vele, da općina imade pravo služnosti kroz put i most kod Hydropatičkog zavoda jer da je taj most općina dala načiniti, pa je sa vlasnikom kupališta utamčeno, da može općina taj put upotrebljavati.

Načelnik predlaže da se opć. orasi koji se nalaze uz oranicu gdje. Suljok daču posjeći, jer općina mora plaćati za njih gdje Suljok godišnjih 2 K. — Prima se.

Zast. dr. Horvat moli načelnika da bi dao izvoz na Vugrinčćaku urediti.

Zast. Tikalčić moli da bi se putevi prema polju i to ispod mlina g. Šimca i ispod g. Reizera te kod „Preseke“ dali popraviti, jer je onuda upravo nemoguće kolima prolaziti uslijed velikih jama koje se na ovim putevima nalaze. — Načelnik odgovara da će učiniti sve što bude moguće.

Zast. Novak pita načelnika da li će se po čitavoj Rudarskoj dragi zasadjivati crnogorica, jer bi onda općinarima Samobora bila tamo zabranjena paša

Predlaže da se to ne čini jer bi uslijed zabrane paše na ovom mjestu narod jako stradao. — Načelnik drži da se ne će po pašajku saditi crnogoriča već samo po šumi.

Pošto daljnjih prijedloga nema, zaključuje načelnik sjednicu.

Dragu. Zemljište kod Salčeva mlina (danas Ribnjak Praunspurgerov) pripadalo je pl. Salču, a veći dio dalje sve do puta u Gračac i južno brdo pl. Čačkovića zapadno od Gorice pokraj puta u Dragu imao je Čačkovićkuću i u njoj sviga hižara.

Od gradskoga mlina a sjevernom stranom ulice širu se posjed pl. Salča sa dvorcem (danas Praunspurgerov). Ovomu dvorcu zapadno ali više unutra sklonio se na južnu brda drugi manji dvorac na posjedu Čačkovićevo. Još g. 1762 bio je tomu dvorcu vlasnikom pl. Maurić, činovnik grada samoborskoga. Danas se od toga dvorca vide samo ruševine Za Čačkovićevim posjedom dalje na zapad nastavahu gradni Brčićević i do njega Rezar. Sa zapada do Rezara imao je mali posjed s kućom Francić, ali mi se čini, da je to u noću kasnije priprano. Uz Francića nastavao dalje Vrvinićak, a uz njega Budiji. Ovi su imali tu prethodni posjed ne samo sjeverno od ceste, već i južno od nje sve do Oragne. Tu su imali ovelu prizemnicu, pa i svoj mlin na jedno kolo.

Ovdje prestaje nacrt i tako ne znamo, kakav bijaše najzapadniji i najstariji dio Samobora. Ova moj prikaz bit će puno pregledniji, zorniji, a potom i jasniji u kopiji ovoga nacrtu, koju sam priredio za monografiju Samobora te će zajedno s knjigom izaći. Tada će i drugi moći prosuditi, da taj nacrt nije samo vrlo zanimljiv sa nas, već da on ima i veliku vrijednost za promjenu posjeda. To pak ne može pokazati nijedna naša narisa.

Cijene brašna.

Banskom naredbom određeno je, da svaka županijska oblast može ustanoviti maksimalne cijene za brašno i žitarice u svome području. Time se hoće preduzesti pretjerivanju u cijenama, a općinstvo zaštititi od samovolje prodavača u ovo teško i onako skupo doba.

Naredba, što ju je u tom pogledu izdala županijska oblast zagrebačka, ustanovljuje najviše cijene brašna po 100 kg što za svaku vrstu brašna napose. Te su cijene ove:

1. U gradovima Sisak, Karlovac i Petrinja, nadalje u kotarima Karlovac Sisak, Petrinja, Kostajnica, Dvor, Pizariova, Topusko i Glina:

Za pšenično brašno za fino pecivo i krupicu K 81.54, brašno za kuhanje smiliveno po polovicu iz pšenice i ječma K 55.32, za brašno za kuhanje na polovicu od pšenice i kukuruze K 54.94, za krušno brašno od 25% pšenice, 25% ječma 50% kukuruze K 42.75, za krušno brašno od 25% ječma, 25% raži i 50% kukuruze K 42.01, za kukuruzno brašno K 41, za ječmeno K 43.66, za raženo brašno K 42.41.

2. Za ostale upravne kotare: Ito Zagreb, Vel. Gorica Samobor Stabica, Sv. Ivan Zelena, Jastrebarsko i Dugoselo.

Za fino pšenično brašno i krupicu K 80.36.

Brašno za kuhanje smiliveno po polovicu iz pšenice i ječma K 54.84.

Za brašno za kuhanje na polovicu od pšenice i kukuruze K 53.88.

Za krušno brašno na polovicu od kukuruze, a drugu od pšenice i ječma K 42.58.

Za krušno brašno na polovicu kukuruze, a drugu polovicu od ječma i raži K 42.01.

Za kukuruzno brašno K 41.

• Za ječmeno brašno K 43.66.

Za raženo brašno K 42.41.

Primjećuje se, da se glasom oglasa županijske oblasti od ovih vrsta brašna smiješano ječmeno i nemiješano raženo ne smiju stavljati u promet, te im je najviša cijena određena samo radi izračunavanja najviših gore naznačenih mješavina brašna. Istaknute cijene vrijede za veletrgovine bez vreća i bez morabitne općinske svornice, ali su u njima uračunati dopremni troškovi do najbliže željezničke tovarne postaje. U trgovini na malo imaju vrijediti cijene, koje prema maksimalnim cijenama nisu nerazmjerno visoke. Prekoračenja gorejih cijena podležu kazni zatvora do 15 dana i novčane globe od K 300.

Prodaja žita i brašna na malo.

Ban kraljevine Hrvatske, Slavonije i Dalmacije izdao je 14. svibnja 1915. broj VI-1414 naredbu, kojom se uređuje prodaja žita i brašna na malo.

§ 1. Od dana, kad ova naredba stupi na snagu, dopušteno je žitak i brašno prodavati jedino na vagu.

§ 2. Trgovci sa žitom i brašnom dužni su, dogod im zatim traje, takovu, trećem općinstvu prodavati, te ne smiju pod istaknutim izlikama prodaju vikarirati.

§ 3. Svi trgovci sa žitom i brašnom na malo dužni su u svojim prodavaonicama

na vidljivom mjestu izvesti cijene, uz koje prodavaju svoju robu, a te cijene ne smiju premašiti maksimalne cijene.

§ 4. Na postupak radi prekršaja ustanova ove naredbe ovlaštene su redarstvene oblasti, te se svaki prekršaj ima kazniti zatvorom do dva mjeseca i globom do šeststo kruna.

§ 5. Naredba ova stupa na snagu danom proglašenja.

Demne vijesti.

Sv. potvrda. Iz župe Samoborske polazi u Zagreb, da primi sv. potvrde, 48 mladića i djevojaka.

Crkvene vijesti. Na drugi dan Duhova bit će sv. misa u kapeli sv. Jurja u 1/211 sati.

Promjene kod kr. kot suda. Na zamjenično službovanje u Samobor izastan je kr. kot sudac u Čazmi gosp. Valentin Tomić, koji je preuzeo upravu suda.

U četvrtak uputio se kot. pristav I. razreda gos. Josip Stančec na svoje novo službeno mjesto Druvar. Ostavlja u Samoboru glas maras i pravedna suca, a medju znancima glas dobra druga i prijatelja.

Milodari za kip Marijin. Gospodja Ana Matjačić iz Samobora darovala je 2 K; a gospod. N. N. 10 K. Župni ured izrazuje toplu hvalu i preporučuje se za daljnje darove.

Za spomen-ploču za pale Samoborske. Inake darovao je gosp. Franjo Jamnicky, ovi. civila mjemik, 4 K, koje je predao u upravi našega štata.

Blagoslov raspela. Dne 9 svibnja blagoslovljeno je raspelo u Hrastini, što ga je podigao Andrija Bščan, kovač. Sam čin obavio je naš župnik M. Zjalic a pribivalo mu je dosta naroda iz obližnji mjesta.

Potpisujemo drugi ratni zajam! To traže od nas naši osjećaji, naša rodoljubna i državljanska svijest. Naši sinovi prolijevaju svoju krv na bojni poljajama; mi na domu treba da potpisivanjem zajma zasvjedočimo i manifestiramo svoju odlučnost i pripravnost za velike i zamašne ciljeve naše države, koje ona poduzima.

Treba da junaštva naših hrabrih vojnika i mi na domaćem ognjištu živo podupremo.

S financijskog stajališta pruža nam ovaj zajam tako velike prednosti, da se svatko najpripravnije može zakaniti na njegov spis, kako bi svoje glavice sigurno i plodonosno ukamatio.

Pokvaliba vodovoda. Pokvaliba vodovoda, koja se imala obaviti na licu mjesta, u srijedu 20. o. m. j. eventualno i drugi dan, odgodjena je telefonskim pozivom. Dva pokvaliba odredit će se naknadno.

† **Stjepan Nežić,** brijački pomoćnik, radom samoborac, kao je kao vojnik 53. pješačke pukovnije na bojnju polju boreći se se kraje i domovinu. — Laza mu zemlja.

† **Julijana Božić,** udevica iz pok. gradjanina i kuće vlasnik Mije Božića, zemlja je u petak neglom starca u 64 god. Pokojnica bavila se sama blagotinjom izvan svoga supruga kroz više godina, te je u tom pogledu bila na prvom mjestu. Sprovod bio joj je u subotu u 3 sati poslije podne uz sveučilišće gradjanstva. Pokojnica ostavlja brojne rodbine. Laza joj zemlja.

† **Marija Krušec** rođ. Zganc, supruga kovača, stara je u 41 godini. Sprovod bio joj je u četvrtak uz sveučilišće gradjanstva. Laza joj zemlja.

Aprovizija i ljubavni brek. Piše nam iz gradjanstva:

O aproviziji pisalo se i govorilo mnogo, a ljubavni brek prodaje se na trgu još uvijek do 100 K i 2 K. Slijebac. Ne znamo koji je brek to, ne ako se dobiva sada nikad uz obične cijene, te bi imali biti i cijena breka prema ovim cijinama.

Ovim se kruhom služe baš siromašniji slojevi, a njima se mora ići na ruku. Svrha aprovizacije nije samo dobava, nego i to, da se pretjerane cijene snize. Držimo, da bi se poglavarstvo moralo pobrinuti, da se te prilike srede i da se tim pretjeranim cijinama na put stane.

Patvaranje mljeka: Ces. i kr. vojno zapovjedništvo saopćilo je, da je konstatovano u više slučajeva nesamo u Zagrebu nego i u ostalim gradovima Hrvatske i Slavonije, da se prodaje mljeko, kojemu je pridodano 40% vode. Pridodatkom voda nesamo da se čini prekršaj već se škodi i zaraviju teško bolesnih osoba, koje se nalaze u bolnicama, jer se uslijed slabe hranivosti tako razvodjenog mljeka ne mogu bolesnici oporaviti, kao bi to bilo poželjno, jer je mljeko glavna hrana. — Povodom toga pozvala je zem. vlada sve oblasti, da već prema postojećoj naredbi od 6. prosinca 1912. naloži organima, kojima je povjeren nadzor nad prodajom hrane, da svu pažnju posvete pregledanju naročito mljeka i to kako na javnim tržištima, tako i u drugim prodavnicama i to dnevno pomoću lactodenzometra. I sve bolnice pregledavat će mljeko. Protiv prekršitelja postupat će svom strogošću.

S obzirom na ovu naredbu naručilo je trg. poglavarstvo u Samoboru sve nužne sprave za istraživanje mljeka. Istraživanje mljeka preduzet će trg. bilježnik g. Čop, koji je svršio tečaj za tržne nadzornike.

Samobor i izletnici. Pod ovim naslovom donosi pretposljednji broj Hrvatskoga Lloydja ovu noticu:

„Zadnjih nedjelja bilo je lijepo vrijeme, pa je stoga jako mnogo izletnika posjetilo obližnja mjesta napose Podsused i Samobor. Dok izletnici u Podsusedu mogu naći dosta dobrih gostionara sadovoljno mjesta i dobru podvorbu dotle se ne možemo naćuditi Samoboru da nema barem jedne poštene gostionare uređjene za veći posjet. Moguće da još dosta rana sezona nije dala povoda na kakovu veću priredbu, no pomanjkanje dobre gostionare jako će značajno utjecati na posjet. Tako smo se mogli uvjeriti, da je jako mnogo posjetilaca Samobora uslijed toga što nisu našli na dobru gostionara nakon kratkog vremena ne potrošivši ništa ostavili Samobor, te je posve sigurno da tako skoro ne će više u Samobor doći. U prijašnja vremena svatko se je rado svraćao u gostionare k hotelu Trsta, nu taj hotel gostionara danas više ne postoji. U drugim gostionarima je malo mjesta, a podvorba slaba i ne dobije se ni iz daleka ono što se može u Podsusedu dobiti. Kako je nadaje željeznica u razmjeru prema Podsusedu veoma skupa to je jasno da će sve ove prilike djelovati, da se posjet Samobora smanji vlastitom krivnjom Samobora.“

Pročitamo pomajmo ove reči i ne možemo se nikako složiti s izvodima navedenih pisaca, koji je — kaže se vidl — bez sumnje velik prijatelj Podsusedu. Ne možemo mi stoga ni zabaviti svo hvatli podsusedske gostionare, no se možemo mi dati pravo, kad hoće da podsusedskim gostionarima zapostavi samoborske gostionare. Dok izletnici u Podsusedu — prema našejmju piscu ove notice „mogu naći dosta dobrih gostionara sadovoljno mjesta i dobru podvorbu dotle se ne može naćuditi Samoboru, da nema barem jedne poštene gostionare uređjene za veći posjet“, pa onda dolje njegova tvrdnja, da je u Samoboru upuća podvorba slaba i da se „ne dobije ni iz daleka ono što se može u Podsusedu dobiti“.

U Samoboru ima dovoljan broj gostionara s vađenom podvorbom, a bavilo je i govori se da se u našim gostionarima dobija, što se vidl, i to svakako isto kao i u podsusedskim.

Da je prethodne gostionare kod Grada Trsta, te je rana godina sa Samobor, koji se mora sigurno primati, ali ova činjenica se može još dati povoda, da se se sve naše druge gostionare izriču ovako nepovoljno suditi.

Dokora se otvara i višegodišnji hotel „Penzion“ u Samoboru pa ce i on jamčno doprinijeti, uz ostale gostionice da ce izletnici, koji ce dolaziti u Samobor, zadovoljni ostaviti naše mjesto.

Još ćemo istaći da pisac prognosticira, da će se posjet Samobora smanjiti vlastitom njegovom krivnjom, „jer je i željeznica u razmjeru prema Podsusedu veoma skupa.“ Dodajemo, da ove nerazmjerne cijene prema Podsusedu nijesu uređjene krivnjom Samobora, koji je sve poduzeo, da bude razmjern pravedan i drugojačiji. Što je Podsused u tom pogledu srećniji od Samobora, to mu doista ide jednako u prilog kako nerazmjern u cijinama ne ide u prilog Samoboru.

Bit će da Podsused ima a u ovom pogledu više zagovornika od Samobora, kako ga imaju i njegove gostionice(?)

Toliko smo imali reći istinu za volju, i ispraviti neosnovane tvrdnje u inače vrijedaom „Hrv. Lloydju.“ Samoborac.

Hrv. pjevačko društvo „Jeka“ Pjevači koji će pjevati u mjesečnom zboru, pozivaju se da dodju u utorak 25. svibnja nebaljeno na pokus u 8 sati na večer. U četvrtak 27. svibnja zajednički pokus cijelog zbora.

Molba ranjenika. Ovdajni ranjenici u bolnici „Crvenog Križa“ mole, ako bi im tko htio uzajmiti šah, za što će biti od srca zahvalni.

Umrli u župi samoborskoj od 16. do 22. svibnja.

a) u Samoboru:
Marija Antolić, 8 m. stara, od upale pluća.
Marija Krušec r. Zganc, supruga kovača, 41 god. sušica.
Julijana Božić r. Welen, vlasnica tijakera, 64 god. kap.

b), u selima:
Franca Bezjak, 13 g. upala crijeva, M. Vratnik.

U obranu božikovine.

Stjepan pl. Orešković.

U časopisu ljubitelja prirode „Kosmos“ izišao je nedavno zanimljiv članak dra. J. Bergnera „Ein gefährdeter Schmuck unserer Wälder“ — a taj je urea, u čiju je obranu ustao njemački pisac — božikovina.

I nama ne bi bilo zgoroga, da se makar i u ovo doba bujnog cvjetanja i raskolnih boja podmaklog proljeća sjetimo božikovine što nam ostaje vjerna i kad nas sve ovo cvijeće iznevjeri. I mi treba da se zabrinemo za opstanak tog grma, posvećenog ljubavju naših baka i vedrom radošću naših djetinacih Božića. I kad nas se ona nesmilice bura, i već je i s ovog mjesta upozoravano, da tom devastiranju treba stati na put. Pa neka nas i Bergnerov apel ponuka, da se življe za to zauzmemo.

Ta i onako božikovina nepristano usmiče, još je živ spomen, kako je u ne baš odveć davnoj prošlosti dopirala gotovo do srednjega vijeka. Danas je već moramo i podalje tražiti i još ne nalazimo ostatkih divnih stabala, kakovima se hvatli autor goranjeg članka i ponosi Schwarzvalda.

Tamo on spominje debla od od 11 m visine i 1 m širine u promjeru, pa i tleže i ono glasovito drvo kod Braunfelsa sa 16 m širine od 15 m. Takovih gorostasa još ima samo uz Sredozemsko more.

Naša se neime božikovina (Bux aquifolium) — ne obzirajući se na njenu starost, kojih ima do 170 vrsta iz familije akvifolijevaja — prošire velikim dijelom Evrope od juga do sjevera: k njemačkih obala, a dopire i sve do Japana. I u našoj domovini narodi Vukotina, Hrv i drugi našli su i tleže dosta nalazilna, pogotovo po Gorskim kotarima. Da spomenemo samo Veliki Bukovac kod Ravnjakom i Orška kovu kod Jasenka na Vel. Kapeli, gdje „ima od božikovine cijeli gubtik, a u njemu stabala od 30 metara visine.“ (Hrv).

(Nastavit će se.)

Malvina vinovica

sa mentolom.

Služi kao izvrsno sredstvo za o vježanje mišića i odstranjenje umornosti. Rabi se kod sve vrste prehlada kao sredstvo za satir nje. Dobra je za čišćenje zubija i ispihivanje gri.

Cijena velikoj boci K 1-20.

M. Kleščić, ljekarnik u Samoboru.

OLEANDERI

razne vrste kao i drugo cvijeće prodaje Jakob Štemberger u Samoboru.

Rendez-vous Samoboraca u Zagrebu.

Svratište

„k, bobačkom rogu“

Elegantna restauracija. Izvršna kuhinja, dobro vino i pivo.

preporučuje svojim cijenjenim gostima
F Horvat svratištar.

MILIJONI

upotrebljuju za

Kašelj

promuklost, sluzavost,
katar, grčeviti kašalj
i hripavac

Kaiserovy První Karamely

sa tri esencije
svjedodžbi od liječnika
6050 i privatnih potvrđuju
sigurni uspjeh.

Omet 20 i 40 fl., svežanj 60 fl.

Udobno se kod
MIRKA KLEŠČICA
ljekarnika u Samoboru.

U centralnoj kavani

od danas počamši svaki dan svježi

sladoled i led. kava.

Narudžbe preko ulice obavljaju se točno

Franjo Peterkoč.

Traži se stan i košta.

Za jednog starijeg gospodina kuji stalno boravi u Samoboru traži se stan i košta. — Ponude na tiskaru ovog lista.

Lijepi stan

od 4 soba i kuhinje te nuzgudnim prostorijama (dvorište i mali vrt), izna mlijeje se u Šmidhenovoj ulici br 20 i kat. Poblize u Samoborskoj štedionici.

Sredstvo proti zatvorenja,
tustiku i ulozima

STERNOV

moravsko gorko vrelo, blago i sigurno djelujuće sredstvo, te prema ispredjujućoj analizi najbolja gorka voda.

STER NO pošta Sokolice kod Brna

ČATEŠKE TOPLICE

otvorene 1. svibnja.

Akrathoterma prve vrste, temperatura 40-42° K, izvrsno djeluje protiv uloga, reumatizma, bolima u mišićima i u udovima, neuralgiji, kožnim bolestima, ekzematu i t. d. — Stanovi i kupališni bazeni novo sazidani, odgovaraju svjema higijenskim zahtjevima. Dobra i jeftina opskrba.

Kupališni liječnik dr. Mijo Juratović.

Dalje obavijesti daje uprava „Čateških toplica“, pošta Brežice.

Pomodna kuća i tvornica rublja S. BERGERA nasljednici

Jelačićev trg br. 2. ZAGREB Jelačićev trg br. 2.

Fine vunene i svilene tkanine.

Velike skladište fine ovčje, fantazije tkanina po najnovijem obzoru, engleskih tkanina za košulice, flanela za bluze i kate haljine te raznih podmeta i burbenca.

Muške i žensko rublje kao i posteljina.

Velike skladište pamučne i platnene robe, stolarskog rublja, garnitura za krevete, vezane garniture za krevete i pokrivače od flanela, ogova, svjesta i tkanina za pokrivače.

Uzorke kao i pošiljke preko K 20 — šaljeno franko.

4 filira

4 filira

Najbolji cigaretni papir sadašnjosti je

„GOLUB“

Jedini hrvatski proizvod.

Zdravija nekodijiv.

Dobije se svuda. — Stoji samo 4 filira.

Prva hrv. tvornica cigaretnog papira

U ZAGREBU.

4 filira

4 filira

STAKLANA FRANZ, Zagreb, Jelačićev trg 7.

Trgovina na malo i na veliko. — Telefon br. 22-42.

Krasne moderne čaše. Elegantne kristal garniture, najnoviji proizvod.

Prikladni darovi za svaku zgodu kao:

čaše i boce sa hrvatskim narodnim grbom i trobojkom. Majolika čašure u narodnom slogu. Ippos figure iz glasovitih tvornica. Električne i petrol. svjetiljke i lampae.

Specijalne skladište za baktericid. i vakuumske potrebnosti.

Staklenke su odpravne čistote u propisanih državnih mjerama.